

Materiál

na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Spišských Vlachoch

Vec: Správa o výsledku vykonaných kontrol

Dôvod predloženia:

Plnenie úloh na základe
schváleného plánu
kontrolnej činnosti

Bližšie špecifikované
v Dôvodovej správe

Materiál obsahuje:

- I. Správa o výsledku vykonaných kontrol
- II. Dôvodová správa
- III. Návrh uznesenia

Spracoval: Mgr. Margita Šefčíková

Zodpovedá: Mgr. Margita Šefčíková

Predkladá: Mgr. Margita Šefčíková

I.

D ô v o d o v á s p r á v a

V zmysle ust. § 18f ods. 1 písm. d) a písm. h) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), predkladá hlavná kontrolórka Mestskému zastupiteľstvu v Spišských Vlachoch **správu o výsledku vykonaných kontrol.**

Hlavný kontrolór postupuje pri výkone kontrolnej činnosti v súlade s ustanoveniami zákona o obecnom zriadení, zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Zásadami výkonu kontrolnej činnosti v podmienkach samosprávy mesta Spišské Vlachy.

a) Zhodnotenie doterajšieho stavu:

- pravidelné predkladanie podľa vyššie uvedených predpisov

b) Zdôvodnenie novej úpravy:

- nie je

c) Dopad na rozpočet a hospodárenie mesta:

- nie je

d) Dopad na personálne náklady:

- nie je

e) Potreba úpravy predpisovej základne mesta:

- nie je

f) Dopad na činnosti ostatných orgánov mesta:

- nie je

g) Variantné riešenia:

- nie je

h) Riešenie odporúčane spracovateľom:

- vid' návrh odporúčaní uvedený v závere predloženej správy

II.

N á v r h u z n e s e n i a

k materiálu

Po prerokovaní materiálu **Mestské zastupiteľstvo v Spišských Vlachoch:**

berie na vedomie

správu o výsledku vykonaných kontrol.

**SPRÁVA
HLAVNEJ KONTROLÓRKY O VÝSLEDKU KONTROLY
č. 2/2023**

Predkladá:

Mgr. Margita Šefčíková
hlavná kontrolórka mesta Spišské Vlachy

Materiál obsahuje:

1. Správa o výsledku kontroly č. 2/2023

Hlavná kontrolórka mesta Spišské Vlachy na základe schváleného plánu kontrolnej činnosti na 2. polrok 2023 a v zmysle požiadavky mestského zastupiteľstva vykonala

„Kontrolu zameranú na preverenie procesu verejného obstarávania a celkového postupu pri realizácii rekonštrukcie účelovej komunikácie Spišské Vlachy - Zahura“

I. VŠEOBECNÉ NÁLEŽITOSTI

Oprávnená osoba:	Mgr. Margita Šefčíková, hlavná kontrolórka mesta Spišské Vlachy
Kontrolovaný subjekt:	Mestský úrad Spišské Vlachy, SNP 34, Spišské Vlachy, IČO: 00329657
Označenie kontroly:	<u>Kontrola zameraná na preverenie procesu verejného obstarávania a celkového postupu pri realizácii rekonštrukcie účelovej komunikácie Spišské Vlachy - Zahura</u>
Cieľ kontroly:	preveriť dodržanie zákonných podmienok a celkovú zákonnosť a hospodárnosť realizácie projektu rekonštrukcie účelovej komunikácie Spišské Vlachy – Zahura (ďalej aj ako „projekt“), a to so zreteľom na výslovné požiadavky mestského zastupiteľstva ohľadne vecného zamerania kontroly
Kontrolované obdobie:	doba realizácie kontrolovaného projektu
Miesto a čas vykonania kontroly:	Mestský úrad Spišské Vlachy, SNP 34, Spišské Vlachy október - november 2023

II. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE O PREDMETE KONTROLY A ZÁKLADNÁ PRÁVNÁ ÚPRAVA KONTROLOVANEJ OBLASTI

Legislatívny rámec:

- zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov

Kontrola bola vykonaná na základe dokumentov predložených kontrolovaným subjektom, a to najmä:

- dokumentácia zahŕňajúca „Polohopisné a výškopisné zameranie cesty v časti Za horou v meste Spišské Vlachy“ a projektová dokumentácia na vydanie stavebného povolenia s názvom „Rekonštrukcia krytu účelovej komunikácie ZA HURU“,
- vyjadrenia k ohláseniu drobnej stavby,
- oznámenie k stavebným úpravám a udržiavacím prácam z 27. septembra 2021,
- Zmluva o dielo zo 4. októbra 2021, Dodatok č. 1 z 9. marca 2022,
- Protokol o odovzdaní staveniska z 5. októbra 2021,
- Stavebný denník,
- Protokol o odovzdaní a prevzatí stavby z 21. apríla 2022,
- dokumentácia z priebehu realizovaného procesu verejného obstarávania,
- objednávky a faktúry súvisiace s realizovaným projektom.

Na základe požiadavky mestského zastupiteľstva v Spišských Vlachoch, ktorá vyplynula z rokovania konaného dňa 12. apríla 2023 (uznesenie č. 104/IX/2023), je realizovaná kontrola zameraná na:

1. kontrolu postupov pri príprave, obstarávaní, a odovzdávaní rekonštrukcie verejnej komunikácie Spišské Vlachy – rekreačná oblasť Zahura,
2. preverenie či bola vykonaná finančná kontrola, platné uznesenia MsZ, ako o schválení zámeru, tak zmene rozpočtu, spôsob a výsledky verejného obstarávania a výberu zhotoviteľa rekonštrukcie,
3. či zhotoviteľ dodal položkový zoznam prác a cenu za vykonanie diela,
4. či nedošlo k porušeniu zákonom stanovených podmienok pri hospodárnom nakladaní s majetkom obce.

Mesto Spišské Vlachy v priebehu rokov 2021 a 2022 realizovalo rekonštrukciu účelovej komunikácie vedúcej z mesta Spišské Vlachy do rekreačnej a chatovej oblasti Zahura. Špeciálny stavebný úrad vydal Oznámenie k stavebným úpravám a udržiavacím prácam z 27. septembra 2021, ktoré sa týkalo „rekonštrukcie krytu časti účelovej komunikácie prepájajúcej zastavané územie mesta Spišské Vlachy s urbanizovaným územím Zahura“, k čomu t. j. stavebným úpravám a udržiavacím prácam v rozsahu uvedenom v ohlásení, nemal špeciálny stavebný úrad podľa § 57 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov **žiadne námietky**.

III. VÝSLEDOK KONTROLY – OPIS ZISTENÝCH NEDOSTATKOV

1. kontrola postupov pri príprave, obstarávaní, a odovzdávaní rekonštrukcie verejnej komunikácie Spišské Vlachy – rekreačná oblasť Zahura:

V rámci procesu prípravy rekonštrukcie cesty dalo mesto spracovať ešte v roku 2020 **polohopisné a výškopisné zameranie cesty** (ďalej len „zameranie cesty“), ktoré vyhotovil – Štefan Gonda - KUBEŠ. K predmetnému zameraniu cesty predložil kontrolovaný subjekt faktúry v počte spolu 4 kusy:

- faktúra č. DF2020/283 z 20. mája 2020 na sumu 800 €
- faktúra č. DF2020/159 z 1. júna 2020 na sumu 1 200 €
- faktúra č. DF2020/644 z 26. októbra 2020 na sumu 1 850 €
- faktúra č. DF2020/722 zo 16. novembra 2020 na sumu 350 €

Z doručených faktúr možno vyvodit', že celková cena za spracovanie technickej správy k zameraniu cesty bola spolu **4 200 €**. V nadväznosti na cenu diela a s ohľadom na znenie zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) platné v dotknutom období, je potrebné konštatovať, že kontrolovaný subjekt nemal povinnosť súťažiť dodávateľa pre zameranie cesty spôsobmi podľa zákona o verejnom obstarávaní. Finančný limit pre uplatnenie postupov podľa zákona o verejnom obstarávaní bol v tom čase minimálne 5 000 € pre zákazku s nízkou hodnotou na dodanie tovaru, poskytnutie služby a uskutočnenie stavebných prác. Uvedené však nevyklučuje, aby mesto aj pri takých zákazkách realizovalo prieskum trhu v záujme hospodárneho, efektívneho a účelného nakladania s finančnými prostriedkami mesta.

K realizovanej kontrole **nepredložil kontrolovaný subjekt objednávku** súvisiacu s vyššie uvedenými faktúrami. Ako zdôvodnenie chýbajúcej objednávky bolo oznámené, že objednávka bola urobená ústne. Predmetné je nevyhnutné hodnotiť ako **nedostatok**, a to aj napriek tomu, že zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva pre obec/mesto povinnosť vystaviť objednávku, prípadne v akej forme má byť (písomná, ústna, telefonická a pod.). V praxi však platí, že pred vystavením faktúry je najskôr urobená objednávka, ktorá môže byť nahradená zmluvou. Podľa § 5b ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) povinná osoba (mesto) zverejňuje na svojom webovom sídle objednávky v prehľadnej a štruktúrovanej forme. Uvedené nie je možné splniť pri ústnych objednávkach. Rovnako v takom prípade dochádza k porušeniu ustanovení zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré sa týkajú realizovania základnej finančnej kontroly.

V roku 2021 dalo mesto spracovať projektovú dokumentáciu s názvom – „Rekonštrukcia krytu účelovej komunikácie Za huru“. K predmetnému bola dňa 16. septembra 2021 vystavená objednávka č. 112 na sumu 1 891,20 € pre dodávateľa – LABUDA - ASI s.r.o., ktorá zodpovedala cenovej ponuke doručenej mestu 27. augusta 2021. Rovnako ako v prípade spracovania technickej správy k zameraniu cesty, ani v tomto prípade nebolo mesto povinné aplikovať postupy podľa zákona o verejnom obstarávaní.

Dodávateľ odovzdal objednávateľovi, teda mestu projektovú dokumentáciu v 6 vyhotoveniach dňa 14. septembra 2021. Dodávateľ zároveň v rovnaký deň vystavil faktúru na sumu 1 891,20 €.

V ďalšej fáze realizácie projektu bolo vzhľadom na určenú predpokladanú hodnotu zákazky (hodnota určená projektantom na sumu 167 589,16 €) uskutočnené verejné obstarávanie podľa § 117 zákona o verejnom obstarávaní, ktorý upravuje zadávanie zákaziek s nízkymi hodnotami.

Celý proces verejného obstarávania zabezpečovala spoločnosť AF tender, s. r. o. (ďalej aj ako „mandatár“), ktorej dňa 17. septembra 2021 udelil primátor mesta plnomocenstvo.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že v dotknutom období nemalo mesto uzatvorenú žiadnu zmluvu so spoločnosťou AF tender, s. r. o. Ku kontrole nebola predložená žiadna objednávka a ani v rámci objednávok zverejnených na webovom sídle mesta nebola nájdená objednávka na zabezpečenie procesu verejného obstarávania. Kontrolovaný subjekt uviedol, že v predmetnom prípade bola objednávka zadaná len ústne. Ide o rovnaký **nedostatok** ako v prípade chýbajúcej objednávky na spracovanie technickej správy k zameraniu cesty.

Spoločnosť AF tender, s.r.o. vystavila dňa 5. októbra 2021 faktúru č. DF2021/640 na sumu 1 350 €. Predmetná faktúra sa týkala spolu troch prípadov zadávania zákaziek s nízkymi hodnotami, pričom za zabezpečenie procesu verejného obstarávania rekonštrukcie komunikácie si vyúčtovali spolu 450 €.

Kontrolou dokumentácie vyhotovenej z priebehu verejného obstarávania neboli zistené žiadne nedostatky. Mandatár oslovil tri subjekty so žiadosťou o predloženie cenovej ponuky, ktorá mala byť v súlade s Výzvou na predloženie ponuky. V určenom termíne boli doručené tri ponuky:

- 1) MACO, s. r. o. – 201 095,33 €
- 2) ASFALT Spiš s. r. o. – 198 819,56 €
- 3) MIGI spol s. r. o. – 199 906,50 €

V súlade s určeným kritériom pre vyhodnocovanie ponúk bol určený ako úspešný uchádzač spoločnosť **ASFALT Spiš s. r. o.**, s ktorou bola dňa 4. októbra 2021 uzavretá Zmluva o dielo, ktorá bola v ten istý deň zverejnená na webovom sídle mesta.

Dňa 5. októbra 2021 došlo k protokolárnemu odovzdaniu staveniska zhotoviteľovi, pričom bol dohodnutý termín začatia prác **do 20. októbra 2021** a termín ukončenia prác **do 5. januára 2022**.

Mesto uzatvorilo dňa 9. marca 2022 so zhotoviteľom cesty Dodatok č. 1 k Zmluve o dielo, ktorý bol dňa 13. apríla 2022 zverejnený v Centrálnom registri zmlúv. Spomenutým dodatkom sa zmluvné strany dohodli na vykonaní prác navyše, t. j. nad rámec uzavretej zmluvy o dielo, zároveň však v takom rozsahu, aby nedošlo k porušeniu ustanovení zákona o verejnom obstarávaní (hodnota zmien nesmie presiahnuť 15 % hodnoty pôvodnej zmluvy).

Dňa 20. apríla 2022 spísali zmluvné strany zmluvy o dielo protokol o odovzdaní a prevzatí stavby, v zmysle ktorého objednávateľ prevzal zhotovené dielo. V predmetnom protokole bolo zaznamenané, že síce bol dohodnutý termín pre ukončenie prác do 5. januára 2022, k skutočnému ukončeniu prác došlo až 20. apríla 2022, a to z dôvodu nevhodných poveternostných podmienok pre realizáciu prác.

Po protokolárnem odovzdaní a prevzatí diela doručil zhotoviteľ diela faktúru č. DF2022/238 z 22. apríla 2022 na sumu **14 629,63 €** (práce navyše) a faktúru č. DF2022/239 z 22. apríla 2022 na sumu **198 819,56 €**.

Iné nedostatky než vyššie uvedené a opísané neboli kontrolou v rámci tejto časti zistené.

2. preverenie či bola vykonaná finančná kontrola, platné uznesenia MsZ, ako o schválení zámeru, tak zmene rozpočtu, spôsob a výsledky verejného obstarávania a výberu zhotoviteľa rekonštrukcie

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 357/2015 Z. z.“) je orgán verejnej správy povinný overovať vždy súlad každej finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 na príslušných stupňoch riadenia.

Vzhľadom na citované zákonné ustanovenie platí pre mesto ako orgán verejnej správy má povinnosť overovať súlad každej finančnej operácie s rozpočtom na príslušný rozpočtový rok, s osobitnými predpismi, s uzatvorenými zmluvami a ďalšími skutočnosťami špecifikovanými v príslušnej právnej úprave.

V kontrolovanom prípade bolo zistené, že všetky faktúry, ktoré sú spomenuté v časti 1 tejto správy boli overené základnou finančnou kontrolou uskutočnenou pred ich úhradou.

Rovnako ako faktúra aj objednávka, ktorá jej predchádza má byť overená základnou finančnou kontrolou. Ako už bolo opísané v časti 1 tejto správy, v dvoch zistených prípadoch nebola spracovaná písomná objednávka, iba ústna, a preto nemohlo dôjsť k overeniu finančných operácii základnou finančnou kontrolou, čím došlo k porušeniu povinnosti mesta podľa § 7 ods. 1 zákona č. 357/2015 Z. z.

Zmluva o dielo a tiež Dodatok č. 1 sa povinne overujú základnou finančnou kontrolou. Predmetná povinnosť bola v tomto prípade splnená.

Kontrolou realizovanou ešte v roku 2020 bolo zistené, že interný predpis upravujúci vykonávanie finančnej kontroly v podmienkach Mestského úradu Spišské Vlachy je účinný od 21. marca 2016 a v súčasnosti už nereflektuje aktuálne platné znenie zákona č. 357/2015 Z. z. a odporučila som jeho úpravu prípadne nahradenie novým interným predpisom. Doposiaľ uvedené nebolo splnené, preto **opätovne poukazujem na potrebu úpravy interného predpisu, ktorý upravuje vykonávanie finančnej kontroly v podmienkach mestského úradu.**

Predmetnou kontrolou bolo v nadväznosti na požiadavku mestského zastupiteľstva overované prijatie uznesenia ohľadne schválenia zámeru realizácie rekonštrukcie účelovej komunikácie vrátane schvaľovania zmien rozpočtu súvisiacich s financovaním predmetného projektu.

Kontrolou tejto oblasti bolo zistené, že osobitné uznesenie, ktorým by bol schválený zámer realizácie projektu rekonštrukcie nebolo prijaté. Na rokovaní mestského zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 12. júla 2021 bola schválená zmena rozpočtu, a to prostredníctvom rozpočtového opatrenia č. 2 (uznesenie č. 364/VIII/2021). Predmetným opatrením došlo k úprave kapitálových výdavkov, ktoré sa navýšili o sumu 200 000 € na „rekonštrukciu a modernizáciu – cesta Zahura“. Na uvedenom podklade došlo k zadaniu zákazky na vypracovanie projektovej dokumentácie a následne k uskutočneniu procesu verejného obstarávania na vysúťaženie zhotoviteľa diela, s ktorým následne došlo aj k uzatvoreniu príslušnej zmluvy.

Dňa 14. decembra 2021 bol zverejnený na webovom sídle mesta návrh rozpočtu na roky 2022 – 2024, kde bolo rozpočtovaných 200 000 € na financovanie projektu, ktorý bol v tom čase vo fáze realizácie, keďže zhotoviteľ prevzal dňa 5. októbra 2021 protokolárne stavenisko a do 20. októbra 2021 mal začať s prácami.

Na rokovaní mestského zastupiteľstva dňa 29. decembra 2021 bol predložený návrh na prijatie návratných zdrojov financovania na financovanie schválených projektov, ale aj ďalších plánovaných. Návrh rozpočtu, ktorý bol predložený na to isté rokovanie už rátať so zapojením finančných prostriedkov z prijatého úveru. Mestské zastupiteľstvo nesúhlasilo s prijatím úveru, a preto na danom rokovaní došlo k úprave rozpočtu, t. j. vypustili sa výdavky, ktoré mali byť kryté návratnými zdrojmi. Týmto spôsobom boli z rozpočtu odstránené finančné prostriedky na úhradu prebiehajúcej rekonštrukcie účelovej komunikácie. Uvedené hodnotím ako veľmi nevhodné riešenie vzniknutej situácie, kedy mesto nemalo v rozpočte vyhradené finančné prostriedky na úhradu projektu, ktorý podľa prvej dohody mal byť už v záverečnej fáze realizácie.

Dňa 29. júna 2022 bolo na rokovaní mestského zastupiteľstva schválené rozpočtové opatrenie č. 1, ktorým sa zmenil rozpočet na rok 2022 a okrem iného došlo k doplneniu výdavkov spolu vo výške 198 820 € (rozdelené na sumy 4 898 € a 193 922 €) na úhradu rekonštrukcie cesty. Nie je zrejme prečo neboli finančné prostriedky zakomponované do rozpočtu skôr, keďže aj napriek tomu, že mesto v danom období neprijalo žiadne návratné zdroje financovania, ani nijak inak zásadne nezvýšilo svoje príjmy, disponovalo zdrojmi na úhradu

rekonštrukcie.

Opísaný postup je v rozpore s pravidlami finančnej disciplíny, ako aj s vlastnými pravidlami rozpočtového hospodárenia mesta. Tak zásadné otázky ako financovanie veľkých investičných akcií mesta, nemôžu byť riešené tak zmätočným spôsobom ako v tomto prípade.

3. či zhotoviteľ dodal položkový zoznam prác a cenu za vykonanie diela,

Zhotoviteľ – spoločnosť ASFALT Spiš s.r.o. doručila dňa 27. septembra 2021 svoju ponuku na realizáciu zákazky „Rekonštrukcia krytu účelovej komunikácie – ZA HURU“, ktorá obsahovala všetky prílohy uvedené vo výzve na predloženie ponuky, teda aj ocenený výkaz výmer. Kontrolou neboli zistené nedostatky ohľadne predloženej ponuky a pripojených príloh.

4. či nedošlo k porušeniu zákonom stanovených podmienok pri hospodárnom nakladaní s majetkom obce

Kontrolou boli zistené nedostatky, ktoré sú popísané v jednotlivých častiach tejto správy. Opísané nedostatky (chýbajúce objednávky, realizovaná rekonštrukcia, ktorá bola určitý čas bez finančného krytia v rozpočte) vytvárajú pochybnosti o hospodárnom nakladaní s majetkom, hoci vzhľadom na výsledok kontroly nemožno konštatovať, že došlo k nehospodárnemu nakladaniu s majetkom mesta.

IV. ZÁVER

Realizovaná kontrola bola zameraná na preverenie dodržiavania zákonných podmienok a celkovú zákonnosť a hospodárnosť realizácie projektu rekonštrukcie účelovej komunikácie Spišské Vlachy – Zahura, a to so zreteľom na výslovné požiadavky mestského zastupiteľstva ohľadne vecného zamerania kontroly. Kontrolou boli zistené nedostatky, ktoré sú v jednotlivých častiach správy bližšie popísané, vrátane k nim navrhovaných odporúčaní. Je nutné, aby kontrolovaný subjekt, obzvlášť pri dôležitých projektoch, dôsledne dodržiaval finančnú disciplínu a vážne rozhodnutia (napríklad zámer realizácie zásadnej rekonštrukcie) mal vopred jednoznačne prerokovaný a odsúhlasený mestským zastupiteľstvom.

V. ODPORÚČANIA

Pre účel odstránenia zistených nedostatkov a príčin ich vzniku odporúčam:

- dôsledne vystavovať písomné objednávky,
- vypracovať nový interný predpis upravujúci vykonávanie finančnej kontroly v podmienkach mestského úradu,
- dodržiavať finančnú disciplínu pri nakladaní s verejnými finančnými prostriedkami.

Mgr. Margita Šefčíková
hlavná kontrolórka mesta Spišské Vlachy